

41 prijswinnaars tussen 1989 en 2002

1989

- Ina van de Bunt-Koster *Werkzaam onder randgroepjongeren in Enschede.*
- Ine Ploumen *Voor haar werk bij het Gabriëla-ondersteuningsbureau in Roermond.*
- Louk Hentzen *Initiatiefnemer van de Stichting Frans Tweedehands in Rotterdam.*

1990

- Dr. Ellen van Wolde *Voor haar wetenschappelijke studie over het boek Genesis, de plaats en de rol van de vrouw in het Scheppingsverhaal.*
- Lisa Mamac *Uit de Filipijnen, voor haar strijd tegen de vrouwenhandel.*
- Stichting Missie en Jongeren in Boxmeer *Die jonge mensen wil interesseren voor de missionaire beweging en hen inspireren tot een actieve inzet.*

1991

- Prof. Dr. Trees Andrée, Ariane van Dijk en Karin de Jonge *Ter bekroning van hun boek 'De moskee is om de hoek'.*
- Stichting De Santenkraam *Voor haar vernieuwende en inspiratieve activiteiten op het gebied van geloofsoverdracht.*
- Centrum Jongeren op Weg, Hoog Soeren *Een centrum dat jonge mensen in deze tijd religieuze ankerpunten wil geven.*

1992

- Marjet Derks *Voor haar boek 'Roomse dochters; katholieke vrouwen en hun beweging'.*
- Elly Smeekens *Bedrijfspastor te Arnhem.*

1993

- Brigitte Hollands *Werkzaam binnen de Stichting de Open Deur te Brunssum onder baanloze vrouwen.*
- Dr. Paul Sars *Mede-initiatiefnemer van de cycli Zin en Religie aan de Katholieke Universiteit Nijmegen.*

1994

- Anne-Marieke Koot *Bedrijfspastor te Utrecht.*
- De Stichting Tilburg Za Mir *Werkzaam voor mensen in het voormalig Joegoslavië.*
- Het Nieuwe Huis te Afferden *Opvanghuis voor thuis- en daklozen.*

1995

- Henni Derksen *Voor onderzoek naar de rol van het geloof bij psychische problemen van katholieke Limburgse vrouwen.*
- Het Katholiek Vrouwendispuut *Vanwege de netwerkfunctie die het dispuut in vijftig jaar heeft*

vervuld in politieke, kerkelijke en maatschappelijke kring.

- Jongerenberaden van Pax Christi Nederland en Vlaanderen *Voor hun project met Servische en Albanese jongeren in het voormalig Joegoslavië.*
- Projectgroep Z 3 van de Zwanenhof in Ambt Delden *Dat zich richt op de verhouding uitkeringsgerechtigden en kerken.*

1996

- Project Wolvega *Een vrijwilligersproject dat steun verleent aan ouders met gehandicapte kinderen.*
- Marjo Eitjes en Ineke van Keulen *Voor het bespreekbaar maken van seksualiteit en relaties voor vrouwen in de pastoraal en de Vrouw en Geloofbeweging.*
- Hella van der Wijst *Voor haar bijzondere reportages over de oorlog in voormalig Joegoslavië.*

1997

- Lalla Weiss *Voorvechtster van het emancipatieproces van Roma en Sinti in Nederland.*
- Werkgroep Religieuzen tegen Vrouwenhandel *Die een bijdrage levert aan bewustwording van de vrouwenhandel.*
- Het Project Creatieve Therapie met Vluchtelingen van de Stichting Pharos *Dat beoogt vluchtelingenvrouwen en -kinderen de mogelijkheid van verwerking te bieden.*

1998

- Landelijk Nederlands Moslim Vrouwen Platform *Dat in Nederland woonachtige moslimsvrouwen uit hun passieve rol binnen gezin en samenleving wil trekken.*
- Dr. Marja van Tilburg *Voor haar proefschrift 'Hoe hoorde het?' over seksualiteit en partnerkeuze in adviesboeken uit de 19e eeuw.*
- Sancta Maria in Nijmegen *Centrum voor wonen, leren en werken voor dak- en thuisloze jongeren die geen plaats meer vinden in de reguliere hulpverlening.*

1999

- Dr. Catrien Notermans *Voor haar proefschrift 'Verhalen in veelvoud. Vrouwen in Kameroen over polygynie en christendom'.*
- Gabbi Wieringa *Die met haar Stichting Vrouwen Actie Steunpunt (VAST) in Den Bosch vluchtelingenvrouwen en -kinderen in huis haalt die volgens Justitie uitgeprocedeerd zijn.*
- Stichting Mirjam Werkgroep Vrouwen Geloven Kerk zijn *Voor de uitgave van boeken die bij de voorbereiding van de liturgie en prediking worden gebruikt. De lezingen zijn becommentarieerd door vrouwen.*

2000

- Weggeefwinkel in Leiden *Voor een informatiekrant die het hoe en waarom van de Weggeefwinkel uiteenzet in drie verschillende talen.*
- Wings of Support *Die tot doel heeft groepen kinderen in ontwikkelingslanden te helpen door steun aan projecten in plaatsen waar KLM vliegend personeel overnacht.*
- Gabriëlla De Keukeleire *Die zich al geruime tijd inzet voor gerechtigheid en emancipatie van vrouwen in het Wittevrouwenveld in Maastricht.*

2001

- Stichting Z.E.G. *Voor het project 'Kinderen spelen drama hoe in de alledaagse werkelijkheid gerechtigheid, emancipatie en zingevng vorm krijgen.*
- Dr. Elzbieta Adamiak *Voor haar werk als theologe in Oost en West Europa.*
- Stichting Shakti *Die zich richt op sekspecifieke hulpverlening aan vrouwen met een multiculturele achtergrond.*

2002

- Werkgroep Nederland - Srebrenica *Voor het project Civiele Buitenlandse Aanwezigheid.*
- Hermine Boudens *Pastoraal opbouwwerkster in Brazilië.*
- Ds Tom Marfo *Voor zijn project om meisjes en jonge vrouwen uit de prostitutie te halen.*

nieuwsbrief | november 2002

WOORD VAN DE VOORZITTER

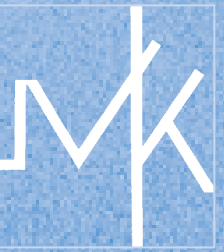
Dit jaar reiken wij voor de veertiende keer drie Marga Klompé prijzen uit. Daarmee worden opnieuw bijzondere mensen en bijzondere activiteiten onderscheiden. Bijzonder, omdat zij op een eigentijdse wijze vorm en inhoud geven aan de thema's waarvoor de naamgeefster van onze Stichting, Dr. Marga Klompé, zich zozeer heeft ingezet: gerechtigheid, vrede en emancipatie. Kort voor haar dood, op 28 oktober 1986, stemde zij ermee in dat er een stichting zou worden opgericht die haar ideeën en idealen verder zou dragen.

De Marga Klompé Stichting wil jonge mensen bemoedigen die zich vanuit een christelijke visie op de medemens sterk maken voor gerechtigheid, vrede en emancipatie van de vrouw in Kerk en samenleving. Op zaterdag 10 november 2001 had ik voor de eerste maal de eer de prijzen te mogen uitreiken als nieuwe voorzitter van de Stichting. In verschillende bestuurlijke functies heb ik mij ingezet voor dat waar Marga Klompé voor stond. Evenals zij ben ik politiek actief en wel als voorzitter van de CDA-fractie in de Eerste Kamer. Het mogen leiden van zo'n prijsuitreiking is niet alleen een eer maar ook een genoegen. De zeer verschillende activiteiten van de laureaten worden verbonden door eenzelfde gedrevenheid. Dat inspireert. Juist die inspiratie proberen wij levend te houden, door ieder jaar mensen of organisaties uit onze samenleving te lichten die de idealen van vrede en gerechtigheid weer wat dichterbij brengen.

Onze stichting werd in 1989 opgericht voor een periode van vijftig jaar. We zijn dit jaar dus "over de helft". Tot nu toe hebben wij 41 laureaten mogen bekronen. Dat was mede mogelijk door de bijdragen van onze donateurs, door de inzet van leden van Bestuur en Adviesraad, en natuurlijk door de talloze inzendingen en voorstellen die wij in de afgelopen jaren mochten ontvangen en waaruit wij telkens weer drie prijswinnaars konden kiezen. Ik zal mij, ook daardoor geïnspireerd, er graag voor inzetten dat wij de doelstelling van de Marga Klompé Stichting kunnen blijven waarmaken.

Mr. Yvonne E.M.A. Timmerman-Buck
voorzitter

Marga Klompé Stichting

PRIJSUITREIKING 2002

Op zaterdag 9 november werden in de Aula van de Universiteit van Tilburg de Marga Klompé prijzen 2002 uitgereikt aan de Werkgroep Nederland-Srebrenica, aan mevrouw Hermien Boudens en aan dominee Tom Marfo. De Werkgroep Nederland-Srebrenica uit Amersfoort kreeg een prijs als bekroning van het project "Civiele Buitenlandse Aanwezigheid". Dit project beoogt Bosnische en Servische vrouwen via heel concrete activiteiten met elkaar te verzoenen, zodat zij in vrede samen kunnen bouwen aan een nieuwe toekomst. Mevrouw Hermien Boudens werkt als pastoraal opbouwwerkster in Brazilië. Zij krijgt de prijs voor haar werk als 'missionaris nieuwe stijl' en voor haar inzet op sociaal en kerkelijk vlak. Dominee Tom Marfo uit Amsterdam ZO tenslotte ontving de prijs voor zijn werk om jonge meisjes en vrouwen die tegen hun zin in de prostitutie werken, te helpen de prostitutie te verlaten en een nieuw bestaan op te bouwen.

De Marga Klompé prijswinnaars van 2001

Colofon

Tekst en redactie:
Victor Scheffers

Foto's:
Rien Siers, Tilburg

Vormgeving en grafische
verzorging:
vof Voorburg Z&D, Leusden

Een uitgave van:
Marga Klompé Stichting

Secretariaat:
Lutherse Burgwal 10
Postbus 16334
2500 BH Den Haag
Tel. 070-3136800
Fax 070-3136801
Email mks@justitiaetpax.nl

Uitreiking Marga Klompé prijzen 2001

Op zaterdag 10 november 2001 werden er weer drie Marga Klompé prijzen uitgereikt in de vertrouwde omgeving van de Katholieke Universiteit Brabant in Tilburg, de universiteit waar Marga Klompé in

1982 een eredoctoraat in de sociale wetenschappen verwierf. De sfeer bij deze bijeenkomst was plezierig, een beetje plechtig, maar toch vooral feestelijk. Niet alleen door de vele familieleden, vrienden

en kennissen die de drie prijswinnaars hadden meegebracht, maar ook door de wat gewichtige entourage die een universiteits-aula nu eenmaal oproept. Bloemen op de corona, een spreekgestoelte en een prachtige harp die reeds klaar stond voor het muzikale intermezzo dat Marieke Schoenmakers die middag verzorgde.

De gloednieuwe voorzitter van de Marga Klompé Stichting, deze dag voor het eerst in de openbaarheid, mevrouw mr Yvonne Timmerman-Buck, heette iedereen hartelijk welkom, met name de prijswinnaars en ook de beide zusjes van Marga Klompé, Hilde en Charlot, die er elk jaar trouw bij zijn.

Ze bedankte haar voorganger, Prof. Dr. Wil Derkse, die in een lange reeks van jaren de Marga Klompé Stichting heeft aangevoerd, maar uitgerend op deze dag niet in Tilburg aanwezig kon zijn, omdat hij zelf afscheid nam als wetenschappelijk directeur van de Radboudstichting (voor Katholiek Hoger Onderwijs). Wil Derkse is onlangs benoemd tot hoogleraar-directeur van het Soeterbeeck-programma voor wetenschap, samenleving en levensbeschouwing van de KU Nijmegen.

Oud-minister van Justitie, thans Staatsraad, prof. mr. Ernst Hirsch Ballin, hield aan het begin van de zitting een indringende rede over 'interreligieuze vrede'. Daarna traden de drie prijswinnaars naar voren om hun zeer verdiende prijs in ontvangst te nemen. Om te beginnen stond daar Thérèse Strijbosch uit Nijmegen die een methode ontwikkeld heeft om kinderen in achterstandswijken via drama en toneel te leren hoe in de alledaagse werkelijkheid gerechtigheid, emancipatie en zingeving vorm krijgen. Vervolgens kreeg de Poolse theologe dr. Elzbieta Adamiak haar prijs. Zij laat in haar theologisch proefschrift (verdedigd aan de Universiteit van Nijmegen) zien hoe christelijke praktijk en de strijd van gerechtigheid voor vrouwen verenigd kunnen worden. Tot slot was er dan de Stichting Shakti uit Eindhoven, die zich met grote ijver en volharding inzet voor allochtone vrouwen die in de marge van de samenleving dreigen te belanden.

In hun dankwoord betuigden deze drie vrouwen eer aan Marga Klompé, door haar idealen van gerechtigheid, vrede en emancipatie van vrouwen tot de hunne te maken.

Ze gingen met een heel hartelijk applaus, bloemen en een bedrag van 5000 gulden (bedoeld als aanmoediging en bemoediging) naar huis.

Maurice Ackermans

Interreligieuze vrede

Aan het begin van de bijeenkomst op 10 november 2001 sprak prof. mr. E.Hirsch Ballin over interreligieuze vrede als opdracht voor ieder mens, voor iedere gemeenschap. Ieder die het geloof als een opdracht ervaart om aan vrede te werken, moet het pijnlijk raken, dat de geschiedenis zo bevuurd is geraakt met oorlogen, gewelddadigheden waarvoor mensen waren gemobiliseerd met een beroep op hun geloof. Vaak zit daarachter dat politieke leiders een in wezen sociaal conflict hebben omgezet als ware het een conflict tussen geloven of tussen richtingen in het geloof. Kernvraag is hoe te voorkomen dat het geloof nog langer wordt misbruikt om mensen tegen elkaar op te zetten. Niet door tolerantie of door het verbannen van religie naar de privésfeer, als iets dat er voor de samenleving niet zoveel toe doet. Hier reikt Hirsch Ballin het concept aan van interreligieuze vrede, vrede tussen mensen en gemeenschappen die we veel meer duiden in termen van gerechtigheid, elkaar recht doen, het respecteren van de menselijke waardigheid. We moeten voorkomen, dat krachten die geen respect hebben voor de menselijke waardigheid zich meester maken van de relatie tussen de religies. Daarvoor is het nodig dat we recht doen aan de religieuze verscheidenheid in ons land, dat gemeenschappen zich als zodanig moeten kunnen presenteren, ook op het terrein van de religie. Wetenschap en cultuur van de Islam moeten niet de achterstandspositie bevestigen die vandaag de dag nog realiteit is in sociaal-economische zin. En dat kan, ook in de zin van het te boven komen van achterstandsposities in cultuur en wetenschapsbeoefening, ook in de theologie. Samenlevingsrelaties kunnen niet tot stand komen als zij maar gebaseerd zijn op een oppervlakkige kennis van elkaars overtuiging. Er is nood in Nederland, in Europa, aan serieuze moslim-theologische instellingen van universitair niveau. Instellingen waar een wetenschappelijk gekwalificeerde studie de band kan leggen naar evenzeer wetenschappelijk gekwalificeerde studies van andere overtuigingen, katholiek, protestants, humanistisch. Wanneer men elkaar daarbij serieus neemt, dan is er in de praktijk een basis voor wederzijds respect, voor vrede en gerechtigheid en voor bevruchting waarvan we hopen dat die zal bijdragen tot een echt multicultureel, multireligieus doorleefde samenleving. Waar deze bijzondere vredesarbeid tot resultaat leidt, daar zal ze wellicht een steentje bijdragen aan het opwerpen van een dam tegen het denken in termen van een "clash of civilisations" of een "clash of religions".

"Ik geloof dat ik in elk geval op twee manieren zal voortleven. In de eerste plaats hier op aarde, want ofschoon ik nooit getrouwd ben en geen kinderen nalaat, heb ik op deze aarde wel wat gedaan dat blijven zal. In de tweede plaats geloof ik voort te leven in God, maar hoe, dat laat ik aan Hem over." (Marga Klompé, in haar laatste gesprek met de journalist Rex Brico, 1986)

Dr. Marga Klompé: een gedreven persoonlijkheid

"Zo ongeveer zal men zich Margaretha Albertina Maria Klompé herinneren: een markante persoonlijkheid die een zeer levendige bijdrage aan de politieke en kerkelijke geschiedenis in Nederland heeft geleverd", schrijft de historicus Jan Bank kort na haar overlijden in 1986. Marga Klompé, geboren in 1912, doctor in de scheikunde, lerares, lid van de Tweede Kamer, twaalf jaar minister, na haar afscheid van de actieve politiek in 1971 benoemd tot Minister van Staat. In de politieke geschiedenis staat zij bekend als "de eerste vrouwelijke minister in Nederland" en is haar naam onlosmakelijk verbonden aan de Algemene Bijstandswet.

Toen zij haar politieke loopbaan achter de rug had, heeft ze bewust ervoor gekozen om haar gaven van hoofd en hart voluit ter beschikking te stellen van de kerk. Zo was Marga Klompé voorzitter van de Commissie Justitia et Pax – Nederland, lid van de gelijknamige Pauselijke Commissie, en actief betrokken bij de oecumenische inzet voor vraagstukken van kerk en samenleving. Uit die periode herinneren zich velen in binnen- en buitenland Marga Klompé als onverschrokken pleitbezorgster voor gerechtigheid en vrede, solidair met slachtoffers van onrechtsituaties waar ook ter wereld.

Na haar dood werd een stichting opgericht om de herinnering aan Marga Klompé niet alleen levend te houden maar ook vruchtbaar te maken. "Haar talrijke vrienden en vriendinnen willen haar inspirerende kracht overdragen", want "in haar vele belangrijke functies binnen de Nederlandse samenleving, de katholieke kerk en de gemeenschap van christelijke kerken heeft zij initiatieven genomen op het gebied van gerechtigheid, emancipatie -met name van de vrouw in kerk en samenleving-, vrede en verbondenheid van de volkeren, vrijwilligerswerk en verdieping van de spiritualiteit". Zo staat het in de stukken van de oprichtingsvergadering van de Marga Klompé Stichting.

Marga Klompé: een gedreven politica, haar tijd vooruit; een onverschrokken pleitbezorgster; een heilige onrustzaaier; een trouwe en strijdvarende bondgenote. Een voorbeeld voor velen, ook in onze tijd.

"Alleen rekening houden met de jeugd is te weinig. Alleen het beste met haar voor te hebben en er deskundig iets voor te doen, is ook te weinig. Alleen haar wensen horen en in het beeld verwerken, schiet eveneens tekort. De jeugd hoort erbij, moet mee kunnen doen, moet mee een keuze maken, beslissen, regelen." (Marga Klompé, 1969)

KANDIDATEN GEZOCHT

Marga Klompé, eerste vrouwelijke minister van Nederland, was een markant baken in haar tijd. Met grote persoonlijke inzet streed zij voor menselijkheid, gerechtigheid, vrede en voor emancipatie van de vrouw in kerk en samenleving.

De Marga Klompé Stichting reikt ieder jaar **drie prijzen van elk 2.500 euro** uit, bij voorkeur aan jonge mensen die zich inzetten in de lijn van Marga Klompé. De voorkeur gaat uit naar de bekroning van projecten (initiatieven die op de praktijk gericht zijn) of studies (zoals academisch proefschrift of essay) die toegankelijk zijn voor een breed publiek. De prijsuitreiking vindt ieder jaar plaats rond de sterfdag van Marga Klompé, 28 oktober.

Zo dingt u mee:

Wie het bestuur attent wil maken op mogelijke kandidaten of wie zelf wil meedingen, kan de richtlijnen en een aanvraagformulier opvragen bij het secretariaat van de Marga Klompé Stichting, Postbus 16334, 2500 BH Den Haag, tel. 070 - 3136800, fax 070 - 3136801, e-mail mks@justitiaetpax.nl

Daar kan men ook terecht voor meer informatie. De aanmeldingstermijn sluit op 1 maart.

Bestuur, adviesraad en financiën

Bestuur

Mevr. mr. Y. Timmerman-Buck, voorzitter; drs. V. Scheffers, secretaris; drs. P. Timmermans, penningmeester; en de leden drs. M. Ackermans, mevr. drs. L. Huijts, mevr. H. Klompé, mevr. drs. V. de Lange; mevr. drs. N. Wijngaards-Serrarens.

Adviesraad

mevr. drs. I. van Nistelrooy, voorzitter; en de leden mevr. prof. dr. E. Brugmans, dhr. J. Roest, mevr. drs. M. Schulte Kemna, mevr. dr. M. van Tilburg, dhr. J. Timmermans en mevr. M. van Bavel.

Financiën

De Marga Klompé Stichting is financieel aangewezen op particuliere donaties. Mensen die ervan horen, steunen het initiatief graag. In de afgelopen jaren is het grootste gedeelte van de inkomsten uitgegeven aan de Marga Klompé prijzen zelf, € 7.500 per jaar. Het bestuur is erin geslaagd de overige kosten (uitreiking, nieuwsbrief, organisatiekosten, secretariaat) zo gering mogelijk te houden, niet meer dan € 4.000 per jaar.

Wij zijn nu "over de helft" en wij hopen op de steun van oude en nieuwe donateurs om onze doelstelling ook in de komende jaren waar te kunnen maken. Bankrekeningnummer 22 65 83 775 t.n.v. Marga Klompé Stichting Utrecht.